

Q. P. Code : 30570**Time: 3 hours****Marks: 100**

N.B. 1) All questions are compulsory

2) All questions carry equal marks.

1. Attempt **any two** of the following:
 - A. Discuss the various archaeological sources of Ancient Indian history.
 - B. Assess the value of Sangam literature as a source of Ancient Indian history.
 - C. Discuss the significance of Chinese travellers' accounts in the writing of Ancient Indian history.

2. Attempt **any two** of the following:
 - A. Explain the structure of Indus Valley society.
 - B. Comment on the religious life of the Indus Valley civilization.
 - C. Describe the features of houses, streets and drainage system of the Indus Valley civilization.

3. Attempt **any two** of the following:
 - A. Trace the evolution of the position of the king during the Vedic period.
 - B. Evaluate the position of women in the Vedic Age.
 - C. Examine the nature of religion of the Aryans.

4. Attempt **any two** of the following:
 - A. Write a note on the 16 Mahajanapadas.
 - B. Make a life-sketch of Vardhaman Mahavira.
 - C. Review the impact of the Greek invasion of Ancient India.

5. Write short notes on **any two** of the following:
 - A. Vedic literature
 - B. Causes for the decline of the Indus Valley civilization
 - C. Varnashrama
 - D. Teachings of Buddhism

[वेळ: तीन तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सचना:
1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) प्राचीन भारताच्या विविध पुरातत्वीय साधनांची चर्चा करा.
- ब) प्राचीन भारतीय इतिहासाचे संदर्भ साधन म्हणून संगम साहित्याचे मूल्याकन करा.
- क) प्राचीन भारताच्या इतिहास लेखनामध्ये चिनी प्रवाशांच्या वृत्तांताच्या महत्वाची चर्चा करा.

प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) सिंधू संस्कृतीतील समाजाची संरचना स्पष्ट करा.
- ब) सिंधू संस्कृतीतील धार्मिक जीवनावर भाष्य करा.
- क) सिंधू संस्कृतीतील गृहरचना रस्ते आणि सांडपाणी व्यवस्थेच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

प्र. ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) वेदकालीन राजपदाच्या उत्क्रांतीचा मागोवा घ्या.
- ब) वैदिककालीन स्त्रीजीवनाचे परीक्षण करा.
- क) आर्याच्या धर्मस्वरूपाचे परीक्षण करा.

प्र. ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- अ) सोळा महाजनपदांवर टिपण लिहा.
- ब) वर्धमान महावीरांचे संक्षिप्त चरित्र लिहा.
- क) प्राचीन भारतावरील ग्रीक आक्रमणाच्या प्रभावाचा आढावा घ्या.

प्र. ५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा - लिहा.

- अ) वैदिक वाङ्मय
- ब) सिंधूसंस्कृतीच्या झासाची कारणे
- क) वर्णाश्रम
- ड) बौद्धधर्माची शिकवण
